

4

PSİKOLOJİ · 2. ÜNİTE · 4. konu

İnsan Zekâsı ve Yapay Zekâ

Bir algoritmanın yaptığı portre satılırsa, o resmi yapan zeki midir?

Hiç var olmamış bir adamın portresi

Olay

Binlerce tarihî portreyle eğitilen bir algoritma "Edmond Belamy'nin Portresi"ni üretti; eser açık artırmada yüksek fiyata satıldı.

Eleştirmenler tartıştı: Eser bir insana mı aittir, bir makineye mi?

Zekâ öğrenmek, çözmek ve uyum sağlamak için bir potansiyeldir

Zekâ

Deneyimlerden öğrenmeyi, problem çözmeyi ve yeni durumlara uyum için bilgiyi kullanmayı içeren zihinsel potansiyeldir.

Satranç oyuncusu hafızasını, mantığını ve sezgisini birlikte kullanır.

Zekâ tek türden mi oluşur?

Fatih Sultan Mehmet

Dil, mühendislik ve strateji gibi pek çok alanda başarı

ve

Satranç ustası

Tek bir alanda derin uzmanlık

Zekâyı ölçmek: Binet'den IQ'ya

Alfred Binet (1857–1911): ilk sistemli zekâ testleri

William Stern (1871–1938): zekâ bölümü (IQ)

IQ'daki farklı alt testler, zekânın tek boyutlu olmadığını gösterir.

Akışkan zekâ yeni olanla, kristalize zekâ öğrenilenle çalışır

	Akışkan	Kristalize
Dayanağı	Mantık, soyut düşünme, örüntü	Eğitim ve deneyim birikimi
Örnek	Hiç görmediğin bir bulmaca	Tarih sınavında hatırlamak
Yaşla	Genç yetişkinlikte zirve, sonra azalır	Görece sabit, gelişebilir

Zekânın farklı yüzleri

Sosyal zekâ

İlişkileri anlamak ve yönetmek

Duygusal zekâ

Başkasının duygusunu fark etmek

Analitik zekâ

Problemi parçalara ayırıp çözmek

Ruhsal zekâ

Anlam, amaç ve değer üzerine düşünmek

Yapay zekâ insanın bilişsel yeteneklerini modeller

Yapay zekâ

Düşünme, öğrenme ve problem çözme gibi bilişsel yetenekleri bilgisayar sistemlerinde modellemeyi amaçlayan disiplinler arası bilim dalıdır.

Kavramı ilk kez 1956'da John McCarthy (1927–2011) tanımladı.

Yapay zekâ psikoloji için de bir araçtır

Alt dalları

Makine öğrenmesi, derin öğrenme, veri madenciliği, robotik

ve

Psikolojiye katkısı

Öğrenme, düşünme ve karar vermeyi incelemek için bir model

Bengü'nün şikâyeti: temsilci ve sohbet robotu

	Müşteri temsilcisi	Sohbet robotu
Empati	Kırgınlığı sezebilir	Sözcüklerden tahmin eder
Hız	Bir anda bir kişi	Aynı anda çok kişi
Uyum	Beklenmedik duruma çözüm bulabilir	Eğitim dışı durumda zorlanabilir

Algoritma, ressamlar olmasaydı o portreyi yapabilir miydi?

Bir görüş

Yapamazdı; yalnızca var olan eserlerden öğrendiği tarzları birleştirdi.

ya da

Karşı görüş

Portre daha önce hiç yoktu; insan ressamlar da öncekilerden öğrenir.

İnsan zekâsı bilgi işlemenin yanında anlamlandırma ve sezgiyi de içerir.

Düşün

Zekâ var olanı işlemek midir, yoksa hiç olmayanı üretmek mi? Yapay zekânın portresi sence hangisi?

